

Campagnedoelen

1. Een **betere waarborging** van het demonstratierecht voor iedereen in Nederland. Demonstreren is een **recht, geen gunst**. Demonstranten worden beschouwd vanuit vertrouwen, het uitgangspunt moet zijn dat een demonstratie **vreedzaam is**, totdat het tegendeel vaststaat.
2. Onnodige en onrechtmatige barrières zijn weggenomen, de **overheid spant zich in om het demonstratierecht** te respecteren, elke demonstratie maximaal te beschermen en verwezenlijken.

MANIFEST

Campagneteams aan de slag met het manifest

Manifest demonstratierecht

Gemeente

Wij willen dat iedereen die in onze gemeente wil demonstreren, gebruik kan maken van het demonstratierecht. Als gemeente zorgen wij ervoor dat de regels en de praktijk in lijn zijn met de mensenrechten. Dat betekent concreet:

1. de termijn en aanmeldprocedures voor de kennisgeving zijn laagdrempelig en toegankelijk voor iedereen;
 2. de kennisgeving is het startpunt voor een open dialoog. De wensen van de demonstranten/organisatie staan hierbij zoveel mogelijk voorop;
 3. elke demonstratie is anders. De gemeente beoordeelt elke demonstratie apart;
 4. de gemeente spant zich in om elke demonstratie mogelijk te maken. Ook als deze niet of te laat is aangemeld. Geen kennisgeving, of een te late kennisgeving, is nooit de reden om een demonstratie te beperken, laat staan te verbieden;
 5. de gemeente legt alleen beperkingen op die strikt noodzakelijk zijn voor de openbare veiligheid, het voorkomen van wanordelijkheden en strafbare feiten, de bescherming van de gezondheid of de bescherming van de rechten en vrijheden van anderen;
 6. de burgemeester motiveert eventuele voorschriften tijdig;
 7. de burgemeester geeft alleen in zeer uitzonderlijke situaties een noodbevel af;
 8. de politie beschermt elke vreedzame demonstratie;
 9. na afloop van een demonstratie gaat de gemeente met alle betrokkenen in gesprek om het verloop te evalueren en te kijken waar het beter kan;
 10. de gemeenteraad evalueert het gevoerde beleid rond demonstraties;
 11. medewerkers van de gemeente, inclusief de politie, zijn goed op de hoogte van de mensenrechten en wettelijke kaders van het demonstratierecht.
- De gemeente staat open om over deze punten in gesprek te blijven.
- Getekend door de burgemeester
-
- Getekend namens de gemeenteraad
-

Campagneteam:
Amsterdam
Den Haag
Eindhoven
Groningen
Maastricht
Rotterdam
Utrecht

Toekomst:
Delft
Dordrecht
Volendam

Aan het bouwen:
Breda
Den Bosch
Haarlem
Hoorn
Leeuwarden
Leiden
Nijmegen
Sittard/Geleen
Tilburg
Wageningen
Zwolle

RIGHT
TO PROTEST

<https://www.amnesty.nl/content/uploads/2022/10/Manifest-onlineversie-v2.pdf?x41842>

RIGHT
TO PROTEST

RAPPORT

Rapport 'Demonstratierecht onder druk'

14 november 2022

https://www.amnesty.nl/content/uploads/2022/11/AMN_22_33_demonstratierecht-onder-druk.pdf?x71340

**RIGHT
TO PROTEST**

Waar komt het door dat **het demonstratierecht** onder druk staat?

Wet openbare manifestaties (Wom) niet in lijn met de mensenrechten

Onvoldoende kennis van en begrip voor de reikwijdte van het demonstratierecht
bij het publiek
bij lokale overheden

Waar blijkt uit dat **het demonstratierecht** onder druk staat in Nederland?

1/3

(1) Onnodige en/of onrechtmatige voorschriften en regels [par. 3.3 en 5.2]

- op tijd en plaats
- op inhoud: Fuck de Koning / ACAB

Maar ook:

- geen versterkt geluid / muziek
- niet mogen flyeren
- op grond van het verkeer

Ingegeven door:

- Openbare orde in plaats van wanordelijkheden [par. 3.4]
- Belangen omstanders en beperken verkeershinder [par. en 5.2.3]

DEMONSTRATIE Onder Druk

- Uitgangspunt van **vreedzaamheid** ontbreekt [par. 3.1]

De veiligheidsbril moet af.

RIGHT
TO PROTEST

DEMONSTRATIERE CHT ONDER DRUK

- Geen onderscheid
vijandig publiek –
tegendemonstrati

e [kader p. 44-45]

• Standaardvoorschriften

[‘Geen ruimte voor algemene verboden’, p. 25]

Voorwaarden bij demonstraties en manifestaties

- U bent als organisator verantwoordelijk voor een vreedzaam, ordelijk en veilig verloop van de demonstratie. U bent daarom ook verantwoordelijk dat de onderstaande regels bekend zijn bij de deelnemers aan de demonstratie.
- De demonstratie is vreedzaam en heeft niet als doel de openbare orde te verstoren.
- U moet een contactpersoon beschikbaar stellen die ter plaatse aanwezig is en aanspreekpunt is voor de politie en toezichthouders.
- De plek van de demonstratie moet schoon achterblijven. Als er flyers gebruikt worden en deze vallen op de grond, dan bent u als organisator verantwoordelijk dat deze opgeruimd worden.
- U moet alle soorten verkeer, rijdend en lopend, zo min mogelijk hinderen en de loop- en andere verkeersstromen zoveel mogelijk vrijhouden.
- De toegang van en naar winkels, panden en woningen mag door demonstranten op geen enkele manier worden belemmerd.
- Het is niet toegestaan om tijdens de demonstratie tekens, afbeeldingen, voorwerpen en/of teksten te gebruiken die beledigend of discriminerend en opruiend zijn.
- U moet zorgen voor voldoende (minimaal 10% van het aantal deelnemers) herkenbare begeleiders (ordedienst) die de manifestatie of demonstratie ordelijk en volgens de regels laten verlopen.
- De demonstratie of manifestatie mag geen schade veroorzaken aan de openbare ruimte, gemeentelijke eigendommen en/of eigendommen van derden.
- Alle overige door of vanwege de politie en/of gemeente gegeven aanwijzingen in het belang van openbare orde en/of veiligheid moeten worden opgevolgd.
- Wanneer u geluidsversterkers zoals microfoons, luidsprekers of megafoons gebruikt, is het dringende verzoek om zoveel mogelijk rekening te houden met de omgeving. Dit geldt in het bijzonder op drukke locaties en/of in de buurt van woningen.

Op basis van omstandigheden kunnen aanvullend op bovenstaande regels extra voorschriften en beperkingen aan een demonstratie worden gesteld. Hierover wordt u als organisator geïnformeerd.

**RIGHT
TO PROTEST**

Waar blijkt uit dat het demonstratierecht onder druk staat in Nederland?

(2) De kennisgevingsprocedures zijn onnodig ingewikkeld of gedetailleerd [par. 5.1]

DEMONSTRATIE OCHT ONDER DRUK

Verklaring

Onderstaand staat informatie die u eerst moet lezen voordat u de verklaring waarin u verklaart hiermee bekend te zijn, aanvinkt.

VERKLARING

- van de antwoorden op de vragen op de pagina's over Doel, Datum en Plaats mag niet worden afgeweken (Afdeling 2.2., Artikel 2:6 van de Algemene Plaatselijke Verordening Utrecht);
- de kennisgeving van het houden van een optocht, betoging of demonstratie eerst is verricht door inlevering van het volledig ingevulde en verzonden formulier;
- het gemeentebestuur zich de bevoegdheid voorbehoudt op hem/haar te verhalen kosten die de gemeente moet maken:
 1. voor het schoonmaken van als gevolg van de optocht, betoging of demonstratie verontreinigde straten, huizen en gebouwen;
 2. tot herstel van de schade die tengevolge van de optocht, betoging of demonstratie aan eigendommen van de gemeente –alsmede van derden, voor zover de gemeente daarvoor aansprakelijk blijkt te zijn,– mocht zijn toegebracht.
- de door u opgegeven contactpersoon is tijdens demonstratie aanwezig en beschikbaar voor politie en gemeente.

☐ * Ik verklaar, namens de organisatie, met bovenstaande bekend te zijn

Vragen met een * zijn verplicht.

[TERUG](#)

[VERDER](#)

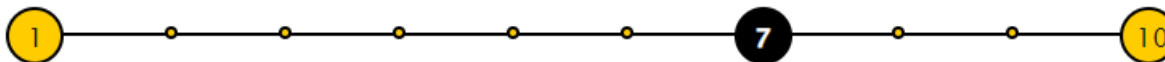
[STOPPEN](#)

RIGHT
TO PROTEST

DEMONSTRATIERECHT ONDER DRUK

NIEUW

STAP

 [Formulier bewaren en later verdergaan](#)

Aandachtspunten voor uw demonstratie

De gemeente Utrecht zal uw demonstratie zoveel mogelijk faciliteren en zo nodig beschermen. Daarbij geldt dat het demonstratierecht samengaat met bepaalde verantwoordelijkheden. Als organisator van de demonstratie zorgt u bijvoorbeeld:

- een veilig en ordelijk verloop van de demonstratie. Hiervoor zorgt u voor een aantal als zodanig herkenbare begeleiders
- voor een contactpersoon vanuit de organisatie voor de politie;
- dat ingangen naar gebouwen vrij blijven;
- dat er geen onveilige situaties ontstaan door gebruik van bijvoorbeeld vuur of door voorwerpen die als wapen kunnen worden gebruikt;
- dat de demonstranten geen kleding dragen die het gezicht bedekt om zo anoniem strafbare feiten te kunnen plegen;
- dat demonstranten geen alcohol bij zich dragen en/of gebruiken;
- dat (bovenstaande) regels over uw demonstratie bekend zijn bij alle deelnemers aan de demonstratie.

Schade

Tot slot willen wij u attenderen op het volgende. Als de organisator van een demonstratie of de deelnemers aan een demonstratie schade toebrengen aan gebouwen, bijvoorbeeld door bekladding of vernieling, of schade toebrengen aan eigendommen van de gemeente, dan kunnen de herstelkosten worden verhaald op de personen die de schade hebben veroorzaakt.

Vragen met een * zijn verplicht.

**RIGHT
TO PROTEST**

Waar blijkt uit dat het demonstratierecht onder druk staat in Nederland?

(3) Onrechtmatig ingrijpen door de politie [hoofdstuk 6]

Politie moet demonstratie beschermen

De-escalerend optreden

Surveillance protest: ID

Waar blijkt uit dat het demonstratierecht onder druk staat in Nederland?

3/3

(4) Gebrek aan transparantie, evaluatie en verantwoording [hoofdstuk 7]

RIGHT
TO PROTEST

DEMONSTRATIE
CHT ONDER DRUK

Burgerlijke ongehoorzaamheid

Vreedzaam

Streeft verandering na in maatschappelijk/publiek belang

Doelbewuste overtreding van de wet

Niet de vraag of een **wet**
overtreden wordt moet leidend
zijn, maar of demonstranten
vreedzaam zijn

- Uitspraak EHRM van
vanochtend

<https://hudoc.echr.coe.int/eng?i=001-228986>

RIGHT
TO PROTEST

**DEMONSTRATIE
CHT ONDER DRUK**

Geen onbegrensd recht

Geweld (niet langer vreedzaam)

Intimidatie en lastigvallen verdrijven meningsuiting naar de achtergrond

Dwangmiddel

Verhinderen demonstratie van een ander

**RIGHT
TO PROTEST**

Geen onbegrensd recht

Geweld (niet langer vreedzaam)

Intimidatie en lastigvallen verdrijven meningsuiting naar de achtergrond

Dwangmiddel

Verhinderen demonstratie van een ander

RIGHT TO PROTEST

DEMONSTRATIE RECHT ONDER DRUK

Manifest demonstratierecht

Gemeente

Wij willen dat iedereen die in onze gemeente wil demonstreren, gebruik kan maken van het demonstratierecht. Als gemeente zorgen wij ervoor dat de regels en de praktijk in lijn zijn met de mensenrechten. Dat betekent concreet:

1. de termijn en aanmeldprocedures voor de kennisgeving zijn laagdrempelig en toegankelijk voor iedereen;
 2. de kennisgeving is het startpunt voor een open dialoog. De wensen van de demonstranten/organisatie staan hierbij zoveel mogelijk voorop;
 3. elke demonstratie is anders. De gemeente beoordeelt elke demonstratie apart;
 4. de gemeente spant zich in om elke demonstratie mogelijk te maken. Ook als deze niet of te laat is aangemeld. Geen kennisgeving, of een te late kennisgeving, is nooit de reden om een demonstratie te beperken, laat staan te verbieden;
 5. de gemeente legt alleen beperkingen op die strikt noodzakelijk zijn voor de openbare veiligheid, het voorkomen van wanordelijkheden en strafbare feiten, de bescherming van de gezondheid of de bescherming van de rechten en vrijheden van anderen;
 6. de burgemeester motiveert eventuele voorschriften tijdig;
 7. de burgemeester geeft alleen in zeer uitzonderlijke situaties een noodbevel af;
 8. de politie beschermt elke vreedzame demonstratie;
 9. na afloop van een demonstratie gaat de gemeente met alle betrokkenen in gesprek om het verloop te evalueren en te kijken waar het beter kan;
 10. de gemeenteraad evalueert het gevoerde beleid rond demonstraties;
 11. medewerkers van de gemeente, inclusief de politie, zijn goed op de hoogte van de mensenrechten en wettelijke kaders van het demonstratierecht.
- De gemeente staat open om over deze punten in gesprek te blijven.

Getekend door de burgemeester

Getekend namens de gemeenteraad

RIGHT
TO PROTEST